

BETEGTÁJÉKOZTATÓ TÜDŐRÁKBAN VAGY MELLHÁRTYA DAGANATBAN SZENVEDŐ BETEGEK RÉSZÉRE A KORONAVÍRUS PANDEMIA VONATKOZÁSÁBAN

Magyar Tüdőgyógyász Társaság Onkopulmonológiai Szekciójének nevében Dr. Bogos Krisztina, Prof. Dr. Tamási Lilla, Dr. Bittner Nóra, Dr. Gálffy Gabriella

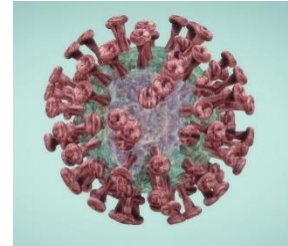
Források:

European Respiratory Society (www.ersnet.org)

Magyar Tüdőgyógyász Társaság (<https://tudogyogyasz.hu/News/News/29400>)

European Society of Clinical Oncology (ESMO)

American Society of Clinical Oncology (ASCO)

A járvány oka, a betegség tünetei:

Az új koronavírus (SARS-CoV-2) Kínában azonosították 2019 végén. Az általa okozott betegséget COVID-19-nek (COVID: coronavirus disease - koronavírus okozta megbetegedés 2019) nevezik. A vírus leginkább cseppfertőzéssel terjed: köhögéssel, tüsszentéssel, kilégzéssel kerül a környezetbe, majd a közelben tartózkodó másik emberre. Fertőzött felületek és tárgyak megérintésével a vírus a kézre kerülhet, az arc, a száj, az orr érintésével bejuthat a szervezetbe. Egyelőre nem ismert, hogy pontosan mennyi ideig marad fertőzőképes a vírus a felületeken, annyi azonban bizonyos, hogy az egyszerű fertőtlenítőszerrel elpusztítják.

Az újfajta koronavírus okozta megbetegedés leggyakrabban enyhe tünetekkel jár: láz, köhögés, légszomj, izomfájdalom és fáradékonyság jelentkezhetnek. Ritkábban súlyos kórforma alakulhat ki, ami tüdőgyulladással, heveny légzési elégtelenséggel, vagy akár szepszissel (vérmérgezés), keringési vagy több szervi elégtelenséggel járhat.

A COVID-19 koronavírus járvány fokozottan veszélyeztetheti azokat az idült tüdőgyógyászati kórképekben szenvedőket, akik a betegség vagy a betegségre kapott immunosuppresszív gyógyszeres kezelés kapcsán csökkent immunvédekezéssel bírnak. A tüdőrák és mellhártyadaganat, mint alapbetegségek, aktivitásuk és esetleges tartós immunosuppresszív kezelésük (pl. citosztatikus kezelés, szájon át vagy injekcióban szedett szteroidok, sugárterápia) kapcsán hajlamosíthatnak a fertőzésekkel szembeni fokozott fogékonyságra. Mindezek alapján több szempontot kell figyelembe venni a koronavírus járvány elleni védelemben és mindenekelőtt *be kell tartani a magyarországi közegészségügyi rendszer által előírt szabályokat és tanácsokat.*

A koronavírus fertőzés súlyos vagy halálos formájának rizikótényezői az eddigi ismeretek alapján elsősorban az idős kor, az ismert szívbetegség, *tüdőbetegség*, cerebrovascularis betegségek és a cukorbetegség. Jelenleg nem tudunk arról, hogy kiemelt rizikó lenne tüdőgyógyászati érintettség nélkül a daganatellenes terápia, azonban az idült *tüdőbetegségek*, *tüdődaganat* vagy azok kezelése fokozott rizikót jelenthetnek.

A tüdőrákban vagy mellhártya daganatban szenvedő betegek daganatellenes kezelése a COVID-19 járvány időtartama alatt:

Maga a tüdőrák vagy mellhártya daganat, mint valamennyi daganatos betegség, fokozott rizikót jelenthetnek a szövődmenyes COVID-19 fertőzés kialakulására. Ehhez ugyan hozzájárulhat az aktív onkológiai kezelés esetleges immunosuppresszív hatása, mint például a citosztatikus kezelés okozta neutropenia, vagy lázas neutropenia, vagy a sugárkezelés.

Az immuno-onkológiai kezelés nem befolyásolja negatívan az immunrendszere működését, viszont a tumoros megbetegedése okán a szervezete védekező képessége a fertőzésekkel szemben gyengébb lehet.

Fontos tehát megjegyezni, hogy a **daganatellenes kezelés elmaradása két oknál fogva is veszélyt jelent:**

1. **A daganat terjedése miatt a beteg életkilátásait nagymértékben csökkenti.**
2. **A nem kontrollált daganatterjedés immunszuppresszív hatással bír.**

Éppen ezért mind az Európai, mind az Amerikai Klinikai Onkológiai Társaság (ESMO és ASCO) azt javasolja, hogy (az összejtátültetéstől eltekintve) minden onkológiai kezelés a megszokott irányelvek szerint történjék meg a COVID-19 járvány alatt is, a járványügyi, az egészségügyi személyzetet és betegeket érintő védelmi rendelkezések fokozott figyelembevételével.

Az onkológia betegeknél, hasonlóan más krónikus alapbetegségben szenvedőkhöz (magas vérnyomás, szív- és érrendszeri betegség, cukorbetegség, májbetegség, légzőszervi betegség) magasabb az esetleges korona vírusfertőzés utáni szövődmények kialakulásának a veszélye. Ezért fontos, hogy különös figyelmet szánjon a fertőzés elkerülésére, az óvintézkedések betartására.

Általános ajánlások tüdő- és mellhártya daganatban szenvedő betegek részére a COVID járvánnyal kapcsolatosan:

- Amennyiben meg tudja oldani, minél többet tartózkodjon otthonában és kerüljön el minden nem feltétlenül szükséges csoportos találkozást.
- Nem elkerülhető csoportos találkozás esetén igyekezzen legalább 2 méter távolságot tartani másoktól.
- Fontos a megfelelő távolságtartás az egyének között, különösen olyanoktól, akik betegek lehetnek, pl. köhögnek, tüsszögnek (minimum 2 méter távolság és maximum 15 percnyi kontaktus légúti hurut tüneteit mutatókkal).
- Lehetőség szerint ne utazzon otthonától távolra.
- Lehetőség szerint kerülje el a zsúfolt tömegközlekedést és az emberi csoportosulásokat.
- Rendszeresen mosson kezet szappannal és vízzel, legalább 20 másodpercig. Ezután alaposan szárítsa meg a kezét.
- Szappan helyett a legalább 60%-os alkoholt tartalmazó kézfertőtlenítő szer alkalmazása is elfogadható.
- Ne érintse meg az arcát (orr, szem, száj).
- Papírzsebkendőbe vagy a könyökre köhögjön, tüsszentsen és a papírzsebkendőt biztonságos helyre dobja el.
- Használjon eldobható papírtörülőköt, papírzsebkendőket.
- Ha nincs fertőzőes tünete, akkor nem kell maszkot viselni (az arcmaszk nehezítheti a légzést és felesleges, amennyiben Ön nem tünetes vagy kontaktszemély).
- Maradjon távol a frissen belézasodott, légúti hurutot mutató emberektől.
- Tanácsos a hagyományos üdvözlések kerülése (kézfogás, ölelés, puszi).
- Tartalékoljon otthonában 14 napra elegendő tartós élelmiszert, higiéniai készítményt, takarítószer és gyógyszert arra az esetre, ha otthoni karanténra lenne szüksége.
- Kerülje a közösségi rendezvényeket, tömegben való mozgást, nagyobb létszámú vendégeskedést.
- Fokozottan tartsa be az általánosan ajánlott alapvető viselkedési és higiénés szabályokat.

Ajánlások heveny légúti tünetek kialakulásának esetére tüdő- és mellhártya daganatban szenvedő betegek részére a COVID járvánnyal kapcsolatosan:

- Ha friss légúti fertőzésre jellemző tünetek jelentkeznének (láz, száraz vagy hurutos köhögés), azonnal forduljon telefonon háziorvoshoz; itt fontos a környezeti anamnézis (kikkel találkozott, külföldön járt egyén, kontaktszemély stb.) felvétele és a tünetek értékelése. Ezt követően kövesse a háziorvos utasításait.
- Ha felmerül a koronavírus fertőzés lehetősége, akkor az előírt járványügyi eljárás indokolt. Ez esetben ne használjon közösen személyes tárgyakat senkivel.

- Koronavírus fertőzés gyanúja vagy igazolt volta esetén, enyhe tüneteknél a beteg otthonában kezelhető. Ez igaz a láz (38 °C felett) mellett felső légúti tünetek megjelenésére. Fontos a lázcsillapítás (pl. paracetamol tartalmú gyógyszerekkel) és a bő folyadékfogyasztás. Házi orvosával telefonon mindenképpen konzultáljon!
- Koronavírus fertőzés gyanúja vagy igazolt volta esetén, súlyos tünetek mellett szükség van a kórházi felvételre. Ezek a láz (38 °C felett) mellett megjelenő fulladás, nehézlégzés vagy tüdőgyulladás. Ez esetben hívja fel házi orvosát, aki az adott járványügyi helyzetben megjelölt kórházba való szállíttatásáról gondoskodik.

Betegségsspecifikus ajánlások tüdő- és mellhártya daganatban szenvedő betegek részére a COVID járvánnyal kapcsolatosan:

- Győződjön meg róla, hogy több hétre elegendő mennyiségű gyógyszere és/vagy receptje van otthon.
- Az Ön mielőbbi javulása érdekében nagyon fontos, hogy pontosan kövesse a kezelőorvosával megbeszélteket, az előírt vizsgálatokra és kezelésekre eljőjön.
- A daganatellenes kezelést, akár citosztatikus, immuno-onkológiai, célzott vagy sugárkezelésről legyen is szó, csak orvosa beleegyezésével halassa el. Jelen tudásunk szerint a daganatellenes kezelések halasztása nagyobb veszéllyel jár, mint az általuk jelentett immunszuppresszió rizikója.
- Amennyiben Ön kemoterápiát (is) kap, és emellett kezelőorvosa a fehérvérsejtszám csökkenésével járó mellékhatás megelőzése vagy kezelése érdekében injekciós készítménnyel látja el, ezt is pontosan a kezelőorvos utasítása szerint alkalmazza.
- A daganatellenes kezelése mellett szükséges kontrollvizsgálatok nem halaszthatók. Ilyen a rendszeres vérkép- és vesefunkciós laboratóriumi ellenőrzés, illetve a képalkotó vizsgálatok.
- Táplálkozzon egészségesen és bőségesen. Fogyasszon elegendő fehérjét, zöldséget, gyümölcsöt és vitamint.
- Fontos a jó hidráltság fenntartása.
- Amennyiben hányinger, hányás jelentkezik a daganatellenes kezelés mellékhatásaként, kérjen kezelőorvosától ennek megelőzésére szolgáló gyógyszert. Emellett hideg italok, jégkrémek, joghurtok, pudingok fogyasztása előnyös lehet a hányinger, émelygés kezelésében.

MSD Pharma Hungary Kft.
1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 8.
Telefon: 06-1-888-5300, Fax: 06-1-888-5388
hungary_msd@merck.com
A lezárás dátuma: 2020.04.02.
HU-KEY-00093

A tájékoztató megjelenését az MSD Pharma Hungary Kft. támogatta.

Az itt közölt információk a szerzők nézeteit tükrözik, melyek eltérhetnek az MSD Pharma Hungary Kft. álláspontjától, és nem helyettesítik a beteg kezelőorvosának véleményét. Az Ön egészségi állapotával vagy kezelésével kapcsolatban az elsődleges információs forrás a kezelőorvosa kell, hogy legyen, ezért ha bármilyen kérdése merül fel, lépjen kapcsolatba kezelőorvosával!